

Monitor digitale geletterdheid PO 2019

Onderdelen digitale geletterdheid

ECP | Platform voor de InformatieSamenleving (hierna ECP) is een onafhankelijk en neutraal platform waar overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties samenwerken en kennis uitwisselen over de impact op en verantwoorde toepassing van nieuwe technologieën in de Nederlandse samenleving.

De belangrijkste doelstelling van de monitor is het in kaart brengen van de zogenaamde 'witte vlekken', scholen die niet of nauwelijks actief zijn op het gebied van digitale geletterdheid. Het onderzoek kent twee deelthema's:

1. Inzicht in de stand van zaken op het gebied van digitale geletterdheid (beantwoord door leerkrachten): een inschatting van de digitale geletterdheid van de leerlingen, de aandacht in vakken en projecten, de ondernomen activiteiten en de aandacht voor thema's rondom digitale geletterdheid.
2. Inzicht in de aanwezigheid van randvoorwaarden die noodzakelijk zijn om (verder) te kunnen werken aan de digitale geletterdheid en de (mogelijke) barrières hierbij.

Het onderzoek is uitgevoerd onder de volgende doelgroepen in het primair onderwijs:

- Bestuurders (n=101 respons)
- Directeuren/schoolleiders (n=619)
- Leerkrachten groep 1 tot en met 8 (n=3.912)
- ICT-coördinatoren (n=664).

1. Ict-basisvaardigheden

Onder 'ict-basisvaardigheden' wordt onder meer verstaan het benoemen van functies van computers en computernetwerken en hardware. Ook is het belangrijk dat leerlingen kunnen omgaan met standaardkantoortoepassingen en andere en op de hoogte zijn van (en kunnen omgaan met) beveiligings- en privacyaspecten in het kader van persoonlijke en financiële gegevens.

2. Informatievaardigheden

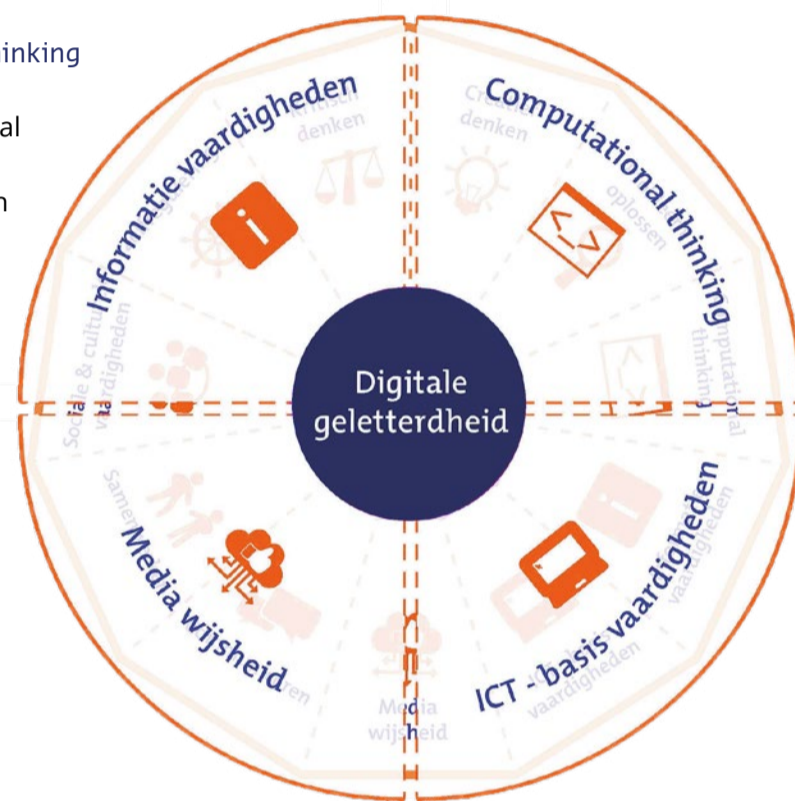
Bij informatievaardigheden gaat het om: het kunnen signaleren en analyseren van een informatiebehoefte, en op basis hiervan relevante informatie kunnen zoeken, selecteren, verwerken en gebruiken.

3. Mediawijsheid

Bij mediawijsheid gaat het om: kennis, vaardigheden en mentaliteit die nodig zijn om bewust, kritisch en actief om te gaan met media.

4. Computational thinking

Onder 'computational thinking' wordt verstaan: problemen op een zodanige manier formuleren dat het mogelijk wordt om een computer of ander digitaal gereedschap te gebruiken om het probleem op te lossen.

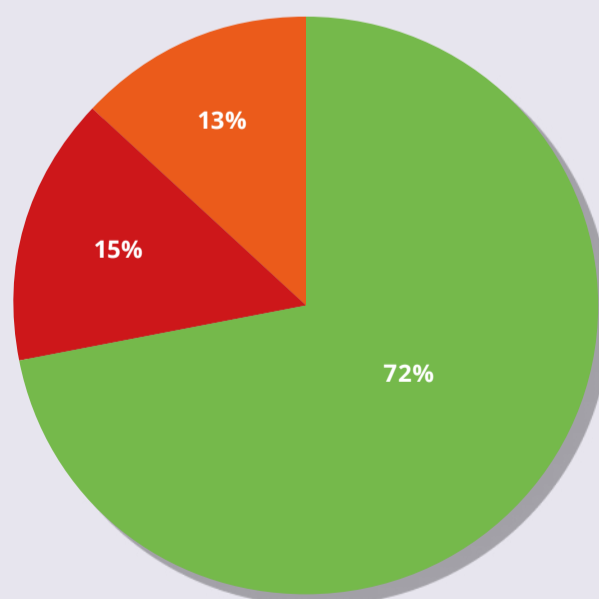

Resultaten Monitor digitale geletterdheid PO 2019

Overall beeld: stand van zaken digitale geletterdheid

De aandacht van leerkrachten in hun eigen groep voor digitale geletterdheid is als volgt:

De gemiddelde score (overall) voor digitale geletterdheid van leerlingen (naar inschatting van de leerkrachten) komt uit op een 4,9 (op een schaal van 0 tot en met 10). Deze score is berekend op basis van het gemiddelde van de vier onderdelen (ICT-basisvaardigheden, computational thinking, informatievaardigheden en mediawijsheid). **De overall score is met een 4,9 aan de lage kant.**

Regelmatig (in één of meerdere vakken aandacht of verweven in de projecten): **72%** van de leerkrachten

Incidenteel (door alleen weleens een project te doen): **13%** van de leerkrachten

Geen aandacht: **15%** van de leerkrachten

Totaal digitale geletterdheid

4,9

Onderdelen

Mediawijsheid

4,7

Informatievaardigheden

4,5

Computational thinking

4,6

ICT-basisvaardigheden

5,7

(Schaal: 0-10)

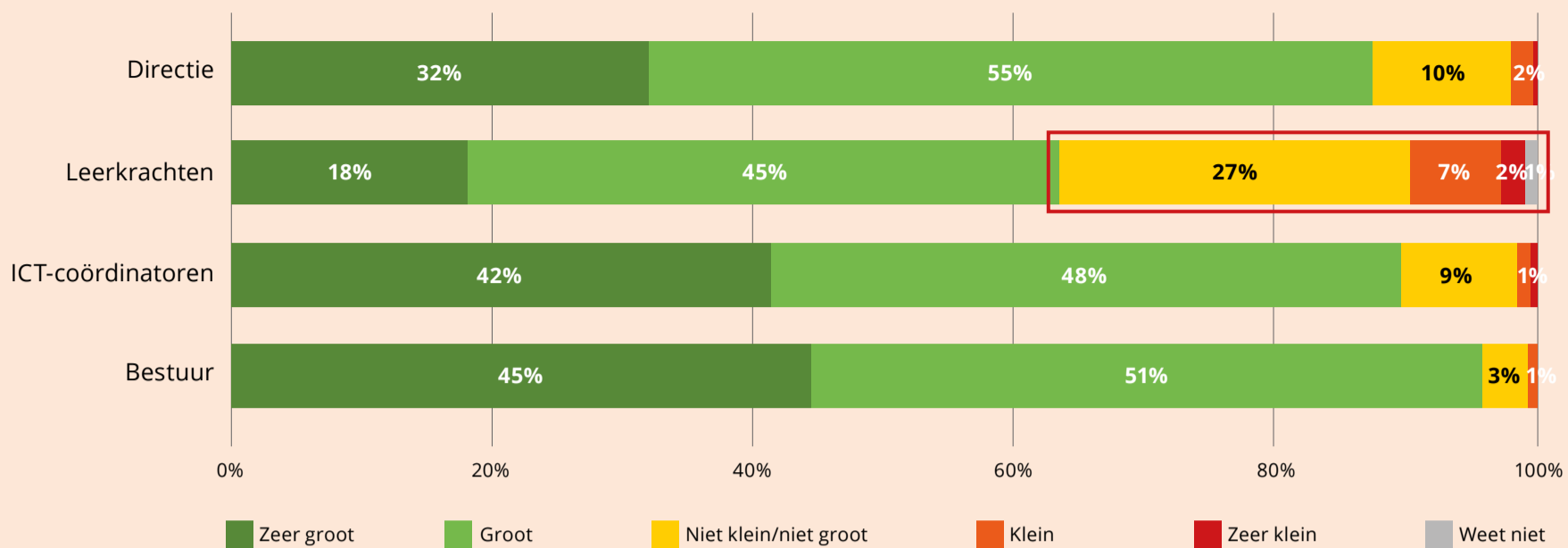

Aan de slag met digitale geletterdheid op school? Klik dan [hier](#).

Randvoorwaarden en mogelijke barrières

Hoe groot is de noodzaak om leerlingen (verder) digitaal geletterd te maken?

De meerderheid van alle onderzoeksgroepen vindt de noodzaak om leerlingen (verder) digitaal geletterd te maken (zeer) groot. Van de leerkrachten vindt **63%** dat er een (zeer) grote noodzaak is. Bij de drie andere onderzoeksgroepen is dit percentage **87%** of hoger. Opvallend is dat **36%** van de leerkrachten de noodzaak niet (zeer) groot vindt. Het is echter niet zo dat de digitale geletterdheid van hun leerlingen reeds op orde is.

De planmatige aandacht van scholen voor digitale geletterdheid is als volgt:

1. Een meerderheid van de directeuren (**62%**) geeft aan dat er planmatig op school wordt gewerkt aan het digitaal geletterd maken van de leerlingen. 38% van de directeuren en 56% van de leerkrachten geeft aan dat er niet planmatig aan digitale geletterdheid wordt gewerkt.
2. Bijna een kwart van de scholen (**24%**) heeft een speciale werkgroep voor digitale geletterdheid op school. In vrijwel alle gevallen (96%) gaat het om één werkgroep, waarin ook vrijwel altijd een ICT-coördinator is vertegenwoordigd. De leden van de speciale werkgroep voor digitale geletterdheid krijgen

- redelijk wat faciliteiten: opleidingen (**67%**), apart budget voor de aanschaf van materiaal (**62%**) en vrijgeroosterde tijd (**60%**).
3. Circa twee derde (**64%**) van de scholen heeft een speciale persoon die zich bezighoudt met onderwijsinnovaties op het gebied van digitale geletterdheid.
4. Een zeer klein gedeelte van de scholen (**4%**) meet de feitelijke voortgang van de digitale geletterdheid van de leerlingen.
5. Een tiende van de leerkrachten maakt gebruik van een leerlijn voor het digitaal geletterd maken van hun leerlingen.

Speerpunten

Speerpunten bij de (verdere) verbetering van digitale geletterdheid:

1. Het benadrukken van de noodzaak voor (verdere) verbetering van de digitale geletterdheid bij leerkrachten van alle groepen.
2. Meer planmatig werken op schoolniveau, bijvoorbeeld door het instellen van een speciale werkgroep voor digitale geletterdheid.
3. Verbetering van de ICT-voorzieningen op schoolniveau, met name als het gaat om de devices voor leerlingen: er zijn te weinig devices of ze zijn te oud.

Partners

De Monitor Digitale Geletterdheid is een initiatief van ECP | Platform voor de Informatiesamenleving, in samenwerking met CodePact (ondergebracht bij het NL Safer Internet Centre), Curriculum.nu, Kennisnet, Koninklijke Bibliotheek, Openbaar Onderwijs Groningen, SLO, Netwerk Mediawijsheid en mogelijk gemaakt door het ING Nederland Fonds.

Kennisnet

KB } nationale bibliotheek

curriculum.nu
VANDAAG WERKEN AAN HET ONDERWIJS VAN MORGEN

slo